

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 14 september 2018
(OR. en)

12167/18

COAFR 216
MAMA 144
DEVGEN 140
ACP 72
COMER 83
EDUC 321
ECOFIN 825
FIN 668
ENER 303
MIGR 124
RELEX 747
CFSP/PESC 825

FÖLJENOT

från:	Jordi AYET PUIGARNAU, direktör, för Europeiska kommissionens generalsekreterare
inkom den:	14 september 2018
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2018) 643 final
Ärende:	MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN Meddelande om en ny allians mellan Afrika och Europa för hållbara investeringar och arbetstillfällen: Nästa steg i vårt partnerskap för investeringar och arbetstillfällen

För delegationerna bifogas dokument – COM(2018) 643 final.

Bilaga: COM(2018) 643 final

Bryssel den 12.9.2018
COM(2018) 643 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
EUROPEISKA RÅDET OCH RÅDET**

**Meddelande om en ny allians mellan Afrika och Europa för hållbara investeringar och
arbetstillfällen:**

Nästa steg i vårt partnerskap för investeringar och arbetstillfällen

Meddelande om en ny allians mellan Afrika och Europa för hållbara investeringar och arbetstillfällen: Nästa steg i vårt partnerskap för investeringar och arbetstillfällen

I ett globalt landskap som snabbt förändras har Europa och Afrika mycket att vinna på utökade ekonomiska och politiska förbindelser. I detta meddelande anges de viktigaste åtgärdsområdena för en stark ekonomisk agenda för EU och dess afrikanska partnerländer. Syftet är att åstadkomma en tydlig ökning av de privata investeringarna från både afrikansk och europeisk sida, stärka handeln, öka sysselsättningen och bidra till en hållbar och inkluderande utveckling, främja standarder för modern och hållbar teknik, miljö- och arbetarskydd samt ansvarsfullt företagande. Detta är grunden för **En allians för hållbara investeringar och arbetstillfällen** som är en del av partnerskapet mellan Europeiska unionen och Afrikanska unionen.

Alliansen är mer än en finansieringsplan, och innebär en radikal förändring av vårt partnersamarbete så att fokus hamnar på Afrikas ekonomiska potential och på mobilisering av den privata sektorn. Alliansen handlar om att frigöra privata investeringar och utnyttja de enorma möjligheterna. Detta kan bidra till både den afrikanska och den europeiska ekonomin, med särskilt fokus på arbetstillfällen för unga, vilket också står i samklang med Afrikas demografiska utveckling. Det är en ekonomisk strategi som aktiverar såväl Europas som Afrikas starka sidor och höjer ambitionsnivån i planen för yttre investeringar¹. Med utgångspunkt i konkreta åtgärder kommer alliansen att bidra till att tio miljoner arbetstillfällen skapas i Afrika de kommande fem åren.

Alliansen är inte något fristående initiativ. Den är en del av de övergripande förbindelserna mellan EU och Afrika och de strategiska sammanhållande ramarna, såsom Förenta nationernas Agenda 2030 och dess 17 mål för hållbar utveckling som en vägledande vision för båda kontinenterna, liksom relevanta policyramar för Afrikanska unionen (Agenda 2063) och EU (den globala strategin,² europeiska samförståndet om utveckling³). Den är också en av nycklarna för att kunna fullgöra beslutade åtaganden i slutsatserna från toppmötet mellan EU och AU i Abidjan. Dessutom är den viktig för inrättandet av en stark afrikansk pelare i arbetet efter Cotonoumötet och utvecklandet av partnerskap i Nordafrika inom ramen för Europeiska grannskapspolitiken. Principerna om partnerskap, dialog och delaktighet kommer att vara avgörande för alliansen. För att uppnå sin fulla potential bör den mobilisera åtgärder och instrument som samordnas mellan EU, medlemsstaterna och Afrika.

Denna sammanhållna ekonomiska strategi bygger både på slutsatserna från Europeiska rådets möte i juni 2018, som efterlyser ”en ny ram som möjliggör en betydande ökning av de privata investeringarna från både afrikaner och européer”, och på Europeiska kommissionens förslag till nästa fleråriga budgetram samt resultaten av EU-kommissionens och AU-kommissionens

¹ Stärkta europeiska investeringar för tillväxt och sysselsättning – Andra etappen av Europeiska fonden för strategiska investeringar och en ny europeisk yttre investeringsplan, COM(2016)581.

² [En global strategi om utrikes- och säkerhetspolitiken för Europeiska unionen](#), 2017.

³ Nytt europeiskt samförstånd om utveckling ”Vår värld, vår värdighet, vår framtid”, EUT C 210, 30.6.2017.

möten. Strategin tar fasta på de betydelsefulla besluten vid Afrikanska unionens tionde extrainsatta toppmöte i Kigali den 21 mars 2018. Den ligger också i linje med förklaringen från i Meseberg den 19 juni 2018⁴ och avsikten är att bidra till programmet inför det franska ordförandeskapet i G7 under 2019.

En kraftfull satsning på investeringar och sysselsättning i samarbete med afrikanska partner är avgörande för att vi tillsammans ska kunna ta itu med rörlighet och migration på ett sätt som – utifrån solidaritet, partnerskap, ansvarighet och ansvarsfördelning – främjar ett samordnat och målinriktat engagemang bland ursprungs-, transit- och destinationsländer. Samtidigt bidrar en förbättrad gemensam förvaltning av migration och rörlighet till den övergripande stabiliteten, vilket gynnar hållbara investeringar. Alliansen spelar en viktig roll i en strategi som på ett konsekvent och balanserat sätt kombinerar olika sidor av vår gemensamma inställning till migration. Utgångspunkten är ett gemensamt ansvar för att åtgärda de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration och tvångsförflyttning. Detta kan uppnås om vi, i enlighet med fastställda principer och folkrättsliga skyldigheter samt överenskomna arrangemang, genomför effektiv gränsförvaltning, förebygger och bekämpar människosmuggling och människohandel, undsätter och skyddar liv, erbjuder vägar för laglig migration och säkerställer ett förbättrat samarbete kring återvändande, återtagande och återanpassning av irreguljära migranter.

Ett inslag i denna övergripande strategi bör vara bättre möjligheter att på laglig väg ta sig till EU för erbjuda säkra och realistiska alternativ till farliga rutter och irreguljär migration. Därför efterlyser kommissionen i sitt nya meddelande om förbättrade lagliga vägar till Europa⁵ ett stärkt system för EU-blåkort och pilotprojekt för laglig migration med utvalda länder i Afrika.

I Afrika finns stora regionala skillnader i fråga om tillväxtdynamiken, sysselsättningen och ojämlikheten, men också utmaningarna med instabilitet, motståndskraft, hälsa och samhällsstyrning. Därför kommer alliansen att ta hänsyn till mångfalden på den afrikanska kontinenten och varje lands särdrag. Detta inbegriper även de särskilda utmaningarna med instabila situationer samt avtalsförbindelserna med de nordafrikanska länderna genom deras associeringsavtal och erfarenheter av samarbete med Europeiska unionen genom den europeiska grannskapspolitiken.

1. Främja strategiska investeringar för ökad sysselsättning och stärka den privata sektorns roll

Den privata sektorn har störst potential att skapa sysselsättning och tillväxt. Därför är det viktigt att främja ansvarsfulla privata – både inhemska och utländska – investeringar i Afrika.

⁴ [Förklaringen i Meseberg](#), 2018.

⁵ Enhancing legal pathways to Europe: an indispensable part of a balanced and comprehensive migration policy COM (2018) 635

Lägesbeskrivning

Investeringarna i Afrika uppvisar en ojämn bild, vilket är en återspeglning av den globala osäkerheten. Flödena av utländska direktinvesteringar till Afrika fluktuerar och uppvisar inte den starka uppåtgående trend som skulle behövas. Sydafrika, Nigeria, Kenya, Egypten och Marocko lockade till sig sammanlagt 58 % av de totala utländska direktinvesteringarna under 2016, medan mindre avancerade och därför mer sårbara länder har systemproblem som gör det svårare svårigheter att locka till sig privata investeringar. Medan vissa afrikanska länder fortsätter att vara råvaruberoende, har andra lyckats diversifiera sina ekonomier som en reaktion på de låga råvarupriserna. Dessutom har de utländska direktinvesteringarna sedan 2016 börjat breddas till områden utanför utvinningssektorn⁶.

Vad gäller utländska investeringar i Afrika, är EU Afrikas största investerare. Medlemsstaterna stod för omkring 40 % av de utländska direktinvesteringarna till ett värde av 291 miljarder euro 2016⁷. Afrikas stora ekonomiska framsteg under de senaste två decennierna och den inneboende potentialen för framtiden innebär att det finns betydande möjligheter att göra mer. De demografiska prognoserna för Afrika visar tydligt att det också är nödvändigt att skapa miljontals nya arbetstillfällen, särskilt för ungdomar som nu är redo att träda in på arbetsmarknaden.

Föreslagen inriktning på åtgärden

Åtgärd 1. ***Stödet till Afrika för att attrahera investeringar*** kommer att stärkas ytterligare genom att allt större belopp säkras ***genom kombinerade mekanismer och garantier***. Därigenom kan resurser mobiliseras från kapitalmarknaderna i samarbete med internationella, europeiska och nationella finansinstitut, vilket minskar risken med investeringarna och underlättar tillgången till finansiering. Mervärdesskapande sektorer med stor potential att skapa hållbara arbetstillfällen kommer att prioriteras, särskilt för kvinnor och ungdomar, vilket ökar deras möjligheter att förverkliga sina ambitioner, också genom nystartade företag. Dessutom kommer särskild uppmärksamhet att riktas mot instabila situationer. Mellan 2014 och 2017 bidrog EU med omkring 35 miljarder euro genom kombinerade insatser. Sedan planen för yttre investeringar och inrättandet av Europeiska fonden för hållbar utveckling⁸ lanserades 2017 har EU avsatt medel för att mobilisera 15 miljarder euro i investeringar genom kombinerade mekanismer och mer än 16 miljarder euro inom ramen för garantin. Fram till 2020 kommer planen för externa investeringar och dess mål för investeringar i Afrika och grannskapsländerna att ha genererat värden motsvarande 44 miljarder euro. Bland de konkreta resultaten räknas tillgång till el för 30 miljoner människor och företag samt ökad kapacitet för förnybar energi med 5 gigawatt. Genom våra riktade investeringar i transportinfrastruktur kommer 24 000 personer att få tillgång till helårsvägar. Det förväntas att 3,2 miljoner arbetstillfällen kommer att skapas i Afrika bara genom investeringsprogrammen med inriktning på små och medelstora

⁶ Ett exempel är Etiopien, som med 3,6 miljarder dollar 2017 är den näst största mottagaren av utländska direktinvesteringar i Afrika, främst inom sektorer som den lätta tillverkningsindustrin, textilindustrin och bilindustrin (UNCTAD, 2018).

⁷ Eurostat 2018.

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601 av den 26 september 2017 om inrättande av Europeiska fonden för hållbar utveckling (EFHU), EFHU-garantin och EFHU.

företag. Detta är exempel på omfattningen och effekterna av åtgärder som planeras av den föreslagna alliansen.

Inom ramen för nästa långtidsbudget (den fleråriga budgetramen) bör EU vässa sina instrument och verktyg ytterligare genom att säkerställa effektivare resultat och avsevärt öka den tillgängliga finansieringen för detta ändamål.

Åtgärd 2. För att en ökning av investeringarna i den privata sektorn ska få största möjliga effekt ***måste de mest lovande värdekedjorna på nationell och regional nivå identifieras. Därför diskuteras för närvarande tillväxt- och sysselsättningspakter med de flesta av våra afrikanska partner.*** Avsikten är att styra de gemensamma insatserna i riktning mot de värdekedjor som har störst potential att skapa arbetstillfällen, utnyttja möjligheterna till tillverkning och bearbetning, frigöra den enorma potentialen i den gröna och blå ekonomin, stödja övergången till koldioxidsnåla och klimattåliga ekonomier, utnyttja hela potentialen i den digitala omvandlingen av ekonomin, i synnerhet e-handel och dataekonomin, samt ta itu med de områden som kräver reformer för ett förbättrat företagsklimat. Arbetet med tillväxt- och sysselsättningspakter förutsätter också en strukturerad dialog med den privata sektorn i Europa och Afrika, med utgångspunkt i den plattform för hållbar affärsverksamhet för Afrika som inrättats inom ramen för den externa investeringsplanen. En koppling till G20-pakten med Afrika kommer att säkerställas.

Åtgärd 3. Europa och Afrika har ett intresse av ett fördjupat samarbete i fråga om strategisk utveckling och strategiska intressen. ***Europeiska kommissionen kommer före årets slut att samla afrikanska och europeiska offentliga, privata och finansiella aktörer och den akademiska världen sektorsvis för att undersöka och stödja den strategiska utvecklingen på viktiga ekonomiska områden*** som exempelvis digitala lösningar, energi, transporter och jordbruk. Målet är att diskutera långsiktiga utmaningar och strategiska intressen samt undersöka hur vi kan påskynda effekterna, främja offentliga och privata investeringar samt sprida kunskap och praktiskt kunnande. Syftet skulle vara att fastställa strategier för att främja och prioritera sektorsinriktad politik och reformer av regelverket i de afrikanska länderna samt underlätta relaterade offentliga och privata investeringar från EU:s sida. I maj 2018 inrättade EU och Afrikanska unionen Arbetsgruppen för den afrikanska landsbygden, som är sammansatt av afrikanska och europeiska experter som bistår med råd och rekommendationer om prioriteringar och vidareutveckling av vårt samarbete på jordbruksområdet. Ett av syftena med detta är att främja offentliga och privata investeringar i hållbart afrikanskt jordbruk, underlätta ansvariga privata investeringar från EU, främja handeln inom Afrika och exporten från afrikanska länder samt fastställa de bästa strategierna till stöd för afrikanska ungdomar med arbete inom jordbruket, handeln med jordbruksprodukter och jordbruksindustrin. Efter mötet mellan Europeiska unionen och Afrikanska unionen i maj 2018 inrättas en arbetsgrupp för den digitala ekonomin (Europeiska unionen och Afrikanska unionen). Dessutom organiseras och genomförs fortlöpande gemensamma sektoriella ministermöten mellan Afrika och EU. Kommissionen kommer även att stödja liknande initiativ i de medlemsstater som bidrar till genomförandet av denna allians, t.ex. det högnivåforum mellan Afrika och Europa som Österrike under året kommer att anordna inom ramen för sitt ordförandeskap.

Västafrika – Stöd till entreprenörer samt små och medelstora företag

EU samarbetar med Proparco⁹ för att stärka finansieringen av och stödet till entreprenörer genom i) en såddfinansieringsmekanism i form av återbetalningsförsäkring, vilket möjliggör finansiering i experiment- och prototypfaser samt stöd till de yngsta entreprenörerna i utvecklingen av deras projekt, ii) tekniskt stöd riktat till mikroföretag samt små och medelstora företag för att förbättra deras förvaltnings-, marknadsförings-, produktions- och ledningskapacitet samt på nära håll stödja lokala investeringsfonder, iii) en garanti som täcker de lokala investeringsfondernas första förluster. Tack vare hävstångseffekten av EU:s bidrag på 15,6 miljoner euro blir det möjligt att finansiera 50 mikroföretag, småföretag och medelstora företag, vilket motsvarar 5 000 skapade och bibehållna arbetstillfällen. Programmet omfattar Burkina Faso, Niger och Senegal, och kommer från och med 2019 att utvidgas till att omfatta Mauretanien, Kamerun, Mali, Ghana och Elfenbenskusten.

Västra Afrika – Riskdelningsmekanismen Nasira – Finansiering för mindre gynnade företagare

EU har ett partnerskap med den nederländska utvecklingsbanken Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden för att komma åt de upplevda och faktiska riskerna med utlåning till entreprenörer i de länder som gränsar till EU och i Afrika söder om Sahara. Projektet innebär att tillgången till investeringslån förbättras genom att lokala finansinstitut erbjuds portföljgarantier som omfattar lån till företagare. Det är inriktat på i) internflyktingar, flyktingar, återvändande personer samt kvinnor och ungdomar. Tack vare programmet kommer 75 miljoner euro från garantin inom planen för externa investeringar att leda till investeringar på mellan 750 miljoner och 1 miljard euro i 800 000 arbetstillfällen i Afrika.

Marocko – Hybridkraftsanläggningarna NOOR Midelt I och NOOR Midelt II

EU bistår med uppbyggnaden av infrastruktur för förnybar energi för att kunna hantera den ökande efterfrågan på el och bidra till målet om 52 % förnybar energi till 2030, vilket påverkar konkurrenskraften positivt. EU bidrar med 60 miljoner euro till finansieringen av infrastrukturkostnaderna. Åtgärden medfinansieras av Kreditanstalt für Wiederaufbau (huvudbyrå), Agence Française de Développement och Europeiska investeringsbanken från EU samt Världsbanken, Afrikanska utvecklingsbanken och Clean Technology Fund.

Tunisien – Stöd till ekosystem för nystartade företag

Syftet med EU:s breda stöd till Tunisien ekonomi (totalt har 60 000 personer fått mikrokrediter för att starta eller få ett litet företag växa) är att landet ska kunna tillgodose behoven bland det växande antalet unga, välutbildade tunisier som nu är redo att ta sig in på arbetsmarknaden. Ett nytt program om 25 miljoner euro kommer att innebära stöd till omkring 1 000 nystartade tunisiska företag genom i) förbättrad service till nystartade företag och entreprenörer (t.ex. gemensamma arbetsplatser, företagskuvöer och företagsacceleratorer), och ii) stöd till genomförandet av en gynnsam regleringsmiljö för innovativt företagande och nystartade företag. Lovande nystartade företag kommer också att

⁹ Proparco är ett dotterbolag till Agence Française de Développement (AFD) med inriktning på utveckling av den privata sektorn.

få såddfinansiering. Det eftersträvade målet med ett sådant innovativt program är att bidra till Tuniens ekonomiska diversifiering och påskynda landets tillväxt genom att skapa nya typer av företag med stor potential.

2. Investeringar i människor genom investeringar i utbildning och kompetens

Ett ekonomiskt partnerskap för att främja investeringar och skapa arbetstillfällen måste dessutom vara inriktat på att matcha kompetens med arbetsmarknadens behov. Det behövs ytterligare investeringar för att ge människor, i synnerhet flickor och kvinnor, tillgång till utbildning – särskilt teknisk och yrkesinriktad – och till digital kompetens och färdighet. Dessutom måste obalansen uppvägas mellan de färdigheter som ungdomar får på gymnasie- och högskolenivå och de som behövs i deras yrkesverksamma liv. Bland annat därigenom kommer ungdomar att få relevant kompetens för att bygga upp sin framtid, samtidigt som de befäster möjligheterna till laglig migration.

Lägesbeskrivning

Afrika har den yngsta befolkningen av världens alla regioner och genomgår fortsatt en stark demografisk tillväxt. Samtidigt är arbetskraften den lägst kvalificerade i världen¹⁰. Av det totala antalet skolungdomar i Afrika är det i dag endast 6 % som genomgår en teknisk utbildning eller yrkesutbildning¹¹. Även om det är både naturligt och oundvikligt att vissa av kompetensnivåerna i en tillväxt- och omstruktureringsekonomi inte alltid är de efterfrågade, har många utexaminerade från teknisk, yrkesinriktad och allmän utbildning i Afrika tagit examina på områden med svag efterfrågan på arbetskraft¹².

EU är sedan länge Afrikas partner på utbildningsområdet, från förskolan och grundskolan till högre utbildning, bland annat yrkesutbildning och kurser i entreprenörskap samt inom forskning och innovation. Mellan 2014 och 2020 uppgår EU:s bilaterala utbildningsprogram i Afrika till omkring 1,34 miljarder euro. Närmare 230 miljoner euro (17 %) av detta belopp avser yrkesutbildning. Fram till 2020 kommer 35 000 studenter och forskare från Afrika ha kunnat dra nytta av Erasmus+, vilket totalt motsvarar 105 000 personer 2027. Senast 2020 kommer 750 000 personer att ha fått teknisk och yrkesinriktad fortbildning för att utveckla sin kompetens. Vidare lämnar EU genom förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika omfattande stöd till program för ekonomisk utveckling i syfte att avhjälpa kompetensklyftorna, förbättra anställbarheten genom yrkesutbildning och stödja skapandet av arbetstillfällen och möjligheter till egenföretagande. I Sahel och på Afrikas horn omfattar dessa program totalt 1,1 miljarder euro sedan 2015. Under 2014–2020 ger EU också stöd till utbildning i Afrika genom globala initiativ såsom Globalt partnerskap för utbildning med 475 miljoner euro.

Det krävs ytterligare investeringar i utbildning, både från EU, medlemsstaterna och från våra afrikanska partner i enlighet med African Union's Continental Education Strategy for Africa (2016-2025).

¹⁰ Africa Pulse (2017), Världsbanken.

¹¹ African Union Continental Education Strategy 2016-2025.

¹² Africa Pulse (2017), Världsbanken.

Föreslagen inriktning på åtgärden

Åtgärd 4. EU kommer att stödja ett viktigt **kompetensinitiativ från Afrikanska unionen**¹³, som ett sätt att utveckla en kvalifikationsram för hela Afrika. Detta blir en mekanism för att öka den privata sektorns deltagande i teknisk och yrkesinriktad utbildning, som ett stöd till arbetsmarknaden samt diagnos av tekniska och yrkesinriktade utbildningar samt fortbildningssystem och försök med rörlighet för studenter och personal. Stöd kommer att beviljas för att ge institutioner för högre utbildning och forskning tillgång till lämplig e-infrastruktur¹⁴. Rörligheten för studenter, personal och akademiker över hela den afrikanska kontinenten kommer att underlättas ytterligare (Afrikas ”Erasmus”)¹⁵. Innehållet i högskoleprogram och sådan kompetens som förvärfvas av högskolestuderande kommer i högre grad att anpassas efter arbetsmarknadens behov. Dessutom kommer harmonisering av den högre utbildningen att främjas över hela kontinenten i syfte att garantera erkännandet av kvalifikationer inom Afrika och EU¹⁶. EU kommer också fortsättningsvis att lämna stöd till stipendier och utbytesprogram mellan institutioner för högre utbildning samt till kunskapsproduktion vid universiteten så att dessa, genom Erasmus+, kan bli fullvärdiga aktörer i de komplexa innovationsprocesser som blir avgörande för den framtida ekonomiska utvecklingen och skapandet av arbetstillfällen. Totalt kommer EU:s stöd inom det panafrikanska programmet att öka från 45 miljoner euro under 2014–2017 till 63 miljoner euro under 2018–2020 och därmed slutligen uppgå till 108 miljoner euro.

Åtgärd 5. Bättre stöd på **nationell nivå** kommer att bidra till matchning av kompetens mot de strategiska utvecklingsalternativen för varje land¹⁷, med utgångspunkt i framgångsrika initiativ i Nordafrika som programmet Med4Jobs¹⁸. Stödet kommer så långt det är möjligt att kopplas till de sektorer som har stor potential för investeringar och skapande av sysselsättning. Därför kommer det att stå på dagordningen för diskussionerna om sysselsättnings- och tillväxtpakterna samt för de sektorsspecifika strategiska mötena med den privata sektorn, den akademiska världen och de finansiella aktörerna (i enlighet med vad som föreslås i åtgärd 3). Inom ramen för nästa fleråriga budgetram bör en betydande insats göras för att ytterligare stärka EU:s engagemang på detta område, i fullständig överensstämmelse med den planerade ökningen av de privata investeringarna för att skapa arbetstillfällen. EU kommer att se till att sådana ökade investeringar också får en mer strategisk inriktning, med

¹³ 27 miljoner euro från det panafrikanska programmet till stöd för i) finansieringsmekanismen ”Skills Initiative for Africa” i samarbete med Kreditanstalt für Wiederaufbau (totalt 14 miljoner euro); ii) tekniskt samarbete inom kompetensinitiativet för tekniskt samarbete för Afrika i samarbete med Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (totalt 8 miljoner euro); och iii) pilotprojektet ”EU-African Union Vocational Education and Training mobility project” (totalt 5 miljoner euro).

¹⁴ 30 miljoner euro under perioden 2018–2020 från det panafrikanska programmet, utöver de 20 miljoner euro som anslagits för perioden 2014–2017.

¹⁵ 20 miljoner euro under 2018–2020 från det panafrikanska programmet, utöver de 20 miljoner euro som tilldelats under perioden 2014–2017.

¹⁶ 13 miljoner euro under perioden 2018–2020 från det panafrikanska programmet, utöver de 5 miljoner euro som anslagits för perioden 2014–2017.

¹⁷ 40 miljoner euro under 2018–2020 planeras för Botswana, Gabon, Ghana, Guinea-Bissau och Mauritius.

¹⁸ Programmet är inriktat på att åtgärda obalansen mellan kompetenser och arbetsmarknadens behov genom åtgärder för att främja företagande, balansera tillgång och efterfrågan på arbetskraft och möjliggöra för mikroföretag och små och medelstora företag att främja företagskuvöser och coachningsprogram.

fokus på de sektorer som har störst potential att skapa arbetstillfällen, samtidigt som den informella sektorns stora betydelse i den afrikanska ekonomin beaktas i syfte att höja dess normalt låga produktivitet.

Gambias nationella ungdomsinitiativ

EU samarbetar med Internationella handelscentrumet och regeringen i Gambia för att stödja skapandet av arbetstillfällen och entreprenörskap för gambiska ungdomar. Genom detta program på 11 miljoner euro kan unga företagare och organisationer för handelsfrämjande insatser få kompetensutvecklande fortbildning och stöd. Målet är att 7 000 ungdomar ska ha genomfört ett program för yrkesutbildning eller lärlingsutbildning senast 2021, och att minst 8 000 ungdomar bör ha kommit i åtnjutande av företagstjänsterna, t.ex. företagsrådgivning och tillgång till finansiering.

Initiativ för arbetstillfällen i Medelhavsområdet till förmån för nordafrikanska länder

Initiativ för arbetstillfällen i Medelhavsområdet (Med4Jobs), som utvecklats mellan EU och Medelhavsunionen, omfattar genom sin inriktning på följande tre kärnfrågor både utbuds- och efterfrågesidan på arbetsmarknaden: i) Anställbarhet, genom att identifiera och på hela regionen överföra framgångsrika erfarenheter från fortbildningsområdet för att uppväga obalansen mellan kompetens och arbetsmarknadens behov. ii) Arbetsförmedling, genom att kopiera framgångsrika sätt att skapa och förmedla arbetstillfällen. iii) Företagsklimat, genom att utveckla ett gynnsamt företagsklimat för små och medelstora företag, bl.a. i form av coachningsprogram eller stöd till kreativa branscher.

Guinea – Stödprogram för den socioekonomiska integreringen av ungdomar

INTEGRA-programmet om 65 miljoner euro, inom vilket EU samarbetar med belgiska utvecklingsbyrån, Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit och internationella handelscentrumet, har som mål att skapa 11 000 arbetstillfällen och erbjuda 14 000 ungdomar yrkesutbildning för att förbättra deras anställbarhet och integration på arbetsmarknaden. 7 420 lovande mikroföretag och små och medelstora företag kommer att få stöd, och sju finansinstitut som erbjuder produkter anpassade till mikroföretag, små och medelstora företag och unga företagare kommer att stärkas.

3. Ett stärkt företags- och investeringsklimat

För att öka den privata sektorns investeringar krävs fred, säkerhet och stabilitet och ett gynnsamt investeringsklimat. En förutsättning för detta är också makroekonomisk stabilitet och öppna finansiella system för krediter från den privata sektorn. Detta omfattar också lämpliga åtgärder för att lösa bredare nyckelproblem på styrområdet, t.ex. de statliga institutionernas styrka, rättsstatsprincipen, insyn och ansvarsskyldighet, samt korruption och olagliga finansiella flöden.

Lägesbeskrivning

Investeringsklimatet i Afrika har generellt förbättrats, dock med betydande nationella skillnader. Ändå visar investeringsundersökningar¹⁹ tydligt att det krävs mycket mer på detta område för att förbättra Afrikas förmåga att konkurrera globalt när det gäller att locka till sig investeringskapital. Sedan 2009 står inflödet av utländska direktinvesteringar till Afrika för mindre än 5 % av det totala inflödet av utländska direktinvesteringar i världen. Rättsstatsprincipen, ett oberoende rättsväsende och förutsägbar beskattning samt fred och stabilitet är centrala faktorer som påverkar både inhemska och utländska investerares beslut. Kostnaden för att starta ett företag anses vara ungefär tre gånger högre i instabila stater, vilket i hög grad avskräcker från privata investeringar²⁰.

Föreslagen inriktning på åtgärden

Åtgärd 6. Inom ramen för alliansen för hållbara investeringar och arbetstillfällen föreslår kommissionen att det utvecklas ***en förstärkt dialog och ett förstärkt samarbete med afrikanska partner om investeringsklimat, även investeringsskydd när så är lämpligt***. Detta kommer att underbyggas genom stöd till politiska reformer som förbättrar företagsklimatet och till de afrikanska institutionernas institutionella och tekniska funktionsförmåga, bland annat genom digitala lösningar, för att säkerställa en stark förvaltning av de offentliga finanserna. Detta inbegriper insyn i den offentliga upphandlingen och de offentliga utgifterna, bekämpning av korruption och bedrägeri, förbättrad ansvarsskyldighet samt respekt för rättsstatsprincipen och tillgång till rättslig prövning. En ökad användning av EU:s instrument för partnersamverkan och tekniskt bistånd samt informationsutbyte kommer att stödja effektiva, öppna och ansvariga offentliga förvaltningar. Därutöver väntar ökade satsningar på stöd till partnerländerna i fråga om mobilisering av inhemska resurser, inbegripet kampen mot olagliga finansiella flöden²¹, som leder till att minst 50 miljarder dollar²² om året förs ut från kontinenten, vilket med råge överstiger det totala offentliga utvecklingsbiståndet varje år. Dessa frågor tas upp i EU:s dialoger med partnerländerna, särskilt i samband med budgetstöd och politisk dialog. De kommer också att tas upp i den dialog om den privata sektorn som genomförs inom ramen för den externa investeringsplanen, i EU:s olika näringslivsforum och de strategiska sektorsdiskussionerna med den privata sektorn, den akademiska världen och de finansiella aktörerna. Kopplingen till G20-pakten med Afrika kommer att säkerställas. Under 2016 uppgick EU:s och EU-ländernas stöd till att förbättra företagsklimatet i Afrika till 200 miljoner euro²³, varav EU:s stöd stod för 50 miljoner euro. För perioden 2018–2020 planeras ***en betydande ökning av EU:s stöd*** till reformer av affärs- och investeringsklimatet i Afrika inom den externa investeringsplanens tredje pelare, som i genomsnitt uppgår till 300–350 miljoner euro om året, utöver riktade åtgärder för att förbättra styrningen och garantera fred

¹⁹ Bland annat Världsbankens rapport *Doing Business* 2017.

²⁰ *The Makings of an African Century*, strategisk not från Europeiskt centrum för politisk strategi (2017).

²¹ Oregistrerade kapitalflöden som härrör från korruption, brottslig verksamhet, skatteundandragande och tvättade handelstransaktioner.

²² [Report of the High Level Panel on Illicit Financial Flows from Africa](#), 2014.

²³ Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), 2018.

och stabilitet. Detta bör ökas ytterligare under perioden 2021–2027 som faller inom ramen för nästa fleråriga budgetram.

Benin – Korruptionsbekämpning genom budgetstöd

EU har med Benins regering ingått ett avtal om gott styre och utveckling som motsprestation för budgetstöd till ett värde av 114 miljoner euro 2016. Syftet är att främja en god ekonomisk och finansiell styrning genom att stärka den öppna förvaltningen av de offentliga finanserna, utifrån ett oberoende rättsväsende skapa ett trovärdigt system för korruptionsbekämpning och förbättra företagsklimatet. Utbetalningarna inom ramen för detta avtal kommer att göras på grundval av de framsteg som gjorts i reformarbetet på dessa områden.

Elfenbenskusten – Stödprogram för handel och regional integration

Genom detta program på 16 miljoner euro utgår stöd till en modernisering av handeln, regler om investeringar och institutioner samt underlättande av handeln. Detta har bidragit till den högre rankningen av Elfenbenskusten på listan över länder som det går att bedriva affärer med, från plats 167 år 2010 till plats 142 år 2016. Elfenbenskustens export liksom landets andel av världsexporten har ökat, vilket haft en positiv inverkan på landets förmåga att utnyttja det nya ekonomiska partnerskapsavtalet. Förseningarna i samband med importförfaranden har kortats från 864 timmar 2011 till 125 timmar 2016. Programmet är det första av denna storlek till förmån för den ivorianska konkurrenskraften och har inneburit att de ivorianska företagen kunnat utvidga sin verksamhet och skapa arbetstillfällen. Det har kompletterats med ett program för budgetstöd för att förbättra insynen i rättsväsendet och offentlig upphandling, som två andra viktiga inslag i investeringsklimatet, och en regelbunden dialog med både myndigheter och den privata sektorn om verkningfulla politiska reformer.

Egypten – EU:s mekanism för inkluderande sysselsättning och tillväxt

För att stimulera ekonomin och skapa arbetstillfällen, särskilt för ungdomar, lämnar EU stöd till en rad åtgärder som avser att förbättra förutsättningarna för nyföretagande och ekonomisk utveckling, underlätta tillgången till finansiering för mikroföretag samt små och medelstora företag och utveckla deras roll i viktiga värdekedjor. Detta anslag på 75 miljoner euro väntas bidra till ytterligare omkring 400 miljoner euro. Syftet är att i) minska den administrativa bördan för mikroföretag samt små och medelstora företag och stärka skyddet av immateriella rättigheter, ii) underlätta tillgången till långsiktig finansiering och praktiskt kunnande för mikroföretag samt för små och medelstora företag, stödja företagets tillväxt och konkurrenskraft, underlätta affärsförbindelser för att främja värdekedjans utveckling, uppmuntra innovation bland mikroföretag och små och medelstora företag, också bland unga företagare.

Etiopien – Stöd till dialog om företagsklimatet

EU har tillhandahållit startfinansiering till EU:s affärsforum i Etiopien, som lämnar stöd till dialogen om företagsklimat mellan olika myndigheter och investerare i EU, och har haft regelbundna diskussioner med den etiopiska investeringskommissionen sedan 2015. De frågor som togs upp (på grundval av en företagsbarometer som genomfördes 2014 och uppdaterades

2016) omfattade skatteadministration och administrativ börda, företagsregistrering/licensiering och utfärdande av viseringar samt tillgång till logistik och Forex. Vissa av dessa frågor har också tagits upp på högre nivå inom ramen för den politiska dialogen. Detta har lett till framsteg i fråga om investeringsklimat och en kommunikationskanal mellan regeringen och näringslivet. EU:s företagsforum i Etiopien är nu självfinansierat.

4. Utnyttja den fulla potentialen i ekonomisk integration och handel

Investeringar i mervärdesskapande och arbetsintensiva sektorer kräver också att det finns marknader för produkter och tjänster. Främjande av den ekonomiska integrationsprocessen på regional och kontinental nivå i Afrika och främjande av handelsförbindelserna med EU är därför viktiga inslag i en sammanhållen ekonomisk strategi.

Lägesbeskrivning

Trots en betydande tillväxtpotential är handeln *inom* Afrika fortfarande mycket begränsad. År 2000 låg den på 10 % och 2014 på 16 % enligt uppgifter²⁴ från Förenta nationernas konferens för handel och utveckling. Afrikas handel *med* EU är däremot betydande: EU, som är Afrikas största handelspartner, tar emot 37 % av den afrikanska exporten av varor, till ett värde av 110 miljarder euro, och står för 35 % av den afrikanska importen 2017, till ett värde av 133 miljarder euro. EU är fortfarande den mest öppna marknaden och den huvudsakliga destinationen för afrikansk tillverkad varor. Globalt är Afrika också den största mottagaren av EU:s handelsstöd, som 2015 uppgick till 4,8 miljarder euro. EU:s totala handelssiffror med Afrika är ändå bara jämförbara med EU:s handel med Schweiz, vilket klart visar att handeln mellan EU och Afrika²⁵ har en betydande tillväxtpotential i båda riktningarna.

Föreslagen inriktning på åtgärden

Åtgärd 7. I och med införandet av det afrikanska kontinentala frihandelsområdet i mars 2018, införandet av den gemensamma afrikanska luftfartsmarknaden och undertecknandet av protokollet om fri rörlighet för personer tydliggörs de afrikanska strävandena efter ytterligare ekonomisk integration. EU kommer att till fullo stödja det afrikanska frihandelsområdet. Stödet till **de afrikanska förhandlingarna om ett afrikanskt frihandelsområde** bör öka från 7 miljoner euro (2014–2017) till 50 miljoner euro (2018–2020), finansiera institutionellt stöd och tekniskt stöd till de olika etapperna i förhandlingarna (om frågor som tekniska handelshinder, sanitära och fytosanitära åtgärder, immateriella rättigheter inklusive geografiska beteckningar, investeringar, konkurrens och e-handel), inbegripet stöd till datainsamling och dataanalys.

Åtgärd 8. Stärka handeln mellan EU och Afrika. Med utgångspunkt i genomförandet av det afrikanska frihandelsområdet är det långsiktiga perspektivet att skapa ett omfattande

24 UNCTAD, Africa Economic Outlook 2017.

25 EU:s totala handel med Afrika utgör endast 7,5 % av den totala handeln med länderna utanför EU, vilket ungefär motsvarar EU:s handel med Schweiz. Sydafrika och de nordafrikanska länderna står för nästan två tredjedelar av detta (European Commission, Eurostat, Comext, Client and Supplier Countries of the EU28 in Merchandise Trade (value %), 2016, excluding intra-EU trade: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_122530.04.2018.pdf).

interkontinentalt frihandelsavtal mellan EU och Afrika. För att förbereda detta bör avtal om ekonomiskt partnerskap, frihandelsavtal – inbegripet djupgående och omfattande frihandelsområden i form av erbjudanden till länderna i Nordafrika, och andra handelsordningar med EU – så långt möjligt utnyttjas som byggstenar till förmån för det afrikanska kontinentala frihandelsområdet. Ambitionen är att ytterligare öka Afrikas export och locka till sig investeringar, bland annat i tillverknings- och bearbetningssektorerna, och att främja upprättandet av regionala värdekedjor genom flexibla ursprungsregler. Till stöd för detta kommer alliansen att ytterligare stärka och bättre målinriktade åtgärder för handelsstöd med inriktning på handelsfrämjande och tillnärmning av tekniska och högkvalitativa produktstandarder och andra regleringsåtgärder.

Åtgärd 9. Ekonomisk integration och utveckling av värdekedjor med koppling till den regionala, kontinentala och globala strukturen kräver också **konnektivitet**, såväl inom Afrika som i fråga om strategiska förbindelser mellan EU och Afrika. Infrastrukturinvesteringar stärker de afrikanska ländernas förmåga att till fullo utnyttja möjligheterna till sysselsättning och tillväxt²⁶. Alliansen kommer att undersöka utsikterna att lämna stöd till de politiska ramarna och den grundläggande möjliggörande infrastrukturen, inbegripet bredband och e-infrastruktur. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas sektorer som omfattar hållbar energi, transport, dataekonomi, informations- och kommunikationsteknik, cirkulär ekonomi, hållbar användning av naturresurser, avfallshantering, vattenförvaltning och blå tillväxt. Exempelvis skulle partnerskap med EU:s näringsliv kunna erbjudas, särskilt på områden där det är världsledande. Detta kommer att kopplas till det stöd som lämnas till investeringar genom kombinerade mekanismer och garantier.

EU:s handelsstöd för Afrika

Globalt är EU och dess medlemsstater de ledande givarna av handelsstöd med 13,2 miljarder euro i åtaganden (29 % av det globala handelsstödet). Afrika fortsätter att ta emot störst andel, dvs. 4,8 miljarder euro under 2015 (36 % av EU:s samlade handelsstöd). Afrika är den första mottagaren av bidrag jämfört med andra regioner, vars flöden är mer varierade (bidrag, lån och eget kapital). Detta omfattar EU:s handelsrelaterade bistånd (inbegripet handelspolitik och handelsregleringar, handelsfrämjande och handelsunderlättande åtgärder samt andra handelsrelaterade behov) och mer omfattande kategorier av handelsstöd, såsom handelsrelaterad infrastruktur (fysisk infrastruktur inklusive transport och lagring, kommunikation, energiproduktion och energiförsörjning), uppbyggnad av produktionskapacitet (handelsutveckling och produktionssektorer såsom jordbruk, fiske, skogsbruk, industri, mineralresurser och gruvdrift) och handelsrelaterade justeringar (bidrag till statsbudgetarna i länder som genomför handelspolitiska reformer).

Madagaskar – Plan för genomförande av avtalet om ekonomiskt partnerskap

Inom ramen för genomförandeplanen för Madagaskars nationella avtal om ekonomiskt partnerskap har de madagaskiska företagen inom textilsektorn dragit nytta av avtalet om

²⁶ Economic Outlook 2018, African Development Bank.

ekonomiskt partnerskap med EU och det stöd som landet har fått (upp till 10 miljoner euro). Exempelvis har det madagaskiska textilföretaget EPSILON utnyttjat möjligheterna med det tull- och kvotfria tillträdet till EU:s marknad, vilket innebär mer fördelaktiga ursprungsregler, med exempelvis en enda omvandling och möjligheter att köpa råmaterial från hela världen. Planen har snabbt blivit alltmer globalt erkänd tack vare att den är förenlig med EU-standarder och internationella standarder, samtidigt som den omfattar ett samarbete med ledande varumärken för att främja företagens sociala ansvar inom industrin. Företaget grundades 1999 med 100 anställda. I dag är de 2 000. 75 % av arbetstagarna har bankkonton, 100 % av de anställdas barn går i skolan. 50 % av de anställda är bostadsägare, 98 % av cheferna har rekryterats internt.

5. Metoder och medel

Åtgärd 10. För att alliansen ska lyckas krävs en kontinuerlig dialog mellan europeiska och afrikanska partner, ett ökat deltagande i den privata sektorn och ett nära samråd med det civila samhället. Alliansen måste också backas upp med **ett paket med omfattande finansiella resurser**. EU och dess medlemsstater är redan Afrikas främsta partner, som 2016 stod för 55 % av allt offentligt utvecklingsbistånd till Afrika, motsvarande 23 miljarder euro.

I kommissionens förslag till den kommande fleråriga budgetramen planeras ett ambitiöst instrument för grannskapspolitik, utveckling och internationellt samarbete²⁷ till ett värde av 89,2 miljarder euro för 2021–2027, med Afrika och grannskapsländerna som prioriterade områden. Minst 32 miljarder euro i bidrag för Afrika söder om Sahara och en förväntad budget på 7,7 miljarder euro för Nordafrika kommer att kompletteras med ytterligare finansiering från temasidan, snabbinsatser och instrumentets buffert. Med stöd i planen för externa investeringar, och dess europeiska fond för hållbar utveckling, räknar man för instrumentets del också med en tilltagande användning av kombinerade mekanismer och garantier för att mobilisera betydande medel från den offentliga och privata sektorn. Inom ramen för den föreslagna nya strukturen med externa investeringar²⁸ kommer Afrika att vara en prioriterad region, eftersom garantin för yttre åtgärder på 60 miljarder euro totalt kommer att öka. Den höga representanten har, med kommissionens stöd, också föreslagit att det inrättas en europeisk fredsbevarande resurs²⁹ till ett värde av 10,5 miljarder euro för 2021–2027, vilket kommer att ytterligare stärka vårt samarbete med Afrika i fråga om fred, säkerhet och stabilitet på hela den afrikanska kontinenten, vilket är avgörande för den ekonomiska utvecklingen.

²⁷ COM(2018) 460 final, 14 juni 2018.

²⁸ Kommissionen antog i dag ett meddelande om en effektivare finansiell struktur för investeringar utanför Europeiska unionen (COM (2018) 644), som innehåller idéer om hur nuvarande system ska kunna effektiviseras.

²⁹ Se [faktabladet](#) om den europeiska fredsbevarande resursen.

Sammanfattning av åtgärderna

Åtgärd 1	Främja strategiska investeringar genom en kombinerade insatser och garantier
Åtgärd 2	Stödja tillverknings- och förädlingsmöjligheter på nationell och regional nivå genom tillväxt- och sysselsättningspakterna
Åtgärd 3	Inrätta sektoriella grupper av afrikanska och europeiska offentliga, privata och finansiella aktörer samt den akademiska världen under ledning av en kommissionsledamot för att tillhandahålla sakkunskap, rådgivning och rekommendationer
Åtgärd 4	Stödja utbildning och kompetensutveckling på hela kontinenten
Åtgärd 5	Stödja kompetensutveckling på nationell nivå för att matcha kompetens med strategiska utvecklingsalternativ för varje land
Åtgärd 6	Stärka dialogen och samarbetet om investerings- och företagsklimatet och stödet till detta
Åtgärd 7	Stöd till afrikanska frihandelsområdet
Åtgärd 8	Stärka handeln inom Afrika och EU i det långsiktiga perspektivet av ett interkontinentalt frihandelsavtal
Åtgärd 9	Främja konnektiviteten såväl inom Afrika som mellan EU och Afrika
Åtgärd 10	Mobilisera ett stort paket med finansiella medel